

П. Оконешников фотота.

Оройуоннаабы партиянай-хаһаайыстыбаннай актив муннаабы ФИЗКУЛЬТУРАБА, СПОРКА—МААССАБАНЫ!

Райсовет исполкомун председателэ таб. М. Е. ПЕРМЯКОВ дакылаатттан

«Физическай культура уонна спорт маассабайын салгыы өрө көтөҕөр туһунан» ССКП Кини Комитетын уонна ССРС Министрдарын Советын сана уураахтарыгар физкультурнай хамсааны сүрүн соругунан советскай дьон доруобууларын бөгөргөтүү, кинилэр үлэ-аппунттарыгар үрдүк, Ийэ дойдуну көмүскөөһүнэ бэлэм буолууларын, сир-майгы өтүлүн үрдүк хаачыстыбаны илгириниллэрин, үүнэр көлүөнэ доруобай итэһинэ дьолдоох буолууларын хааччыйыы буолаллар бэлэттэр.

Ол эрэри физкультура уонна спорт оройуон нэһилинньэтин олохтор маассабайдык өтөн кикрэ илик. Онуоха биир туолууру тахыынан оройуонга баалдыыттан үлэ күнүн сүтэриниһэ буолар. Холобур, алардас оройуон кинин 6 промисленнай тэрилтэлэригэр ааспыт сылта 4932 үлэ күнэ сүтэриллинэ. Физкультура уонна спорт ыччаты итингэ оройуонна толору көдүүстээхтик туһаныллыбаттар.

Ааспыт сыл түмүгүнэн оройуон үрдүнэн физкультуралар уонна спордунан 5602 киһи дьарыктанара бэлэтэммитэ. Ол иһиттэн спортсмена—3586. Көстөрүн курдук, оройуон нэһилинньэтин уопсай ахсааныгар тэтиээн көрдөххө, физкультурниг ахсаана аҕыйах—2 тыһ. кэринэ. Оттон ССКП КК уонна ССРС Министрдарын Советын сана уураахтарыгар, чуолан, физкультура хас үлэ коллективин, хас биирдии киһи күннээри олохун арахсыспат аргыһыан буолуохтаабын туһунан этиллэр. Чопчу бу салаада маассабайдык дьарыктаныы ирдээр.

Билинн дойдубутугар физическай культура систематик төрүтүнэн Вүтүн Союзтаабы ГТО комплексы буолар. Билиннн тургутуна оройуонга 1989-ГТО значкиһа баар. Оттон алардас үлэлэр киһи ахсаана—6300-чэнэ. Онуоха ГТО комплексын туттарыахтаах үлэ-аппунтчылар, 60-гар дьэри саастаах кырдыаастары эптэххэ, бу дьыалада биллэр хаалыы баара ырылыччы көстөр.

Физкультураны уонна спорду тэрийиһэ оройуонга бөххөлөмүт 45 үлэниг дьарыктанар. Кинилэр ааспыт сылта ССРС спордун 2 маастарын, 5 маастарга кандидаттар, 14 бастакы разрядтаах спортсмены, 1728 маассабай разрядтаахтары бэлэмнээтилэр.

Совхозтар, оройуон кинин уонна 13 №-дээх СПТУ кини ардыларыгар сыл ахсын спорт 14 көрүгүн хабан комплекскай спартакиада ытыллар. Хомо-буох кини, быйыл, партия уонна правительство сана уураахтара тахсыбыт, дойдуну, республика үрдүнэн көрө-бэлэ суолталаах юбилейдардаах сылта, спартакиада тэрэһинэ быстар мөлөх буолла. Ол совхозтар сапалатара суолта бэрбэттэриттэн табыста. Төһө эмэ социалистическай куоталаһыт усулуобууттар киллэрлиһитин үрдүнэн Эрилик Эристин аатынан совхоз 6, Карл Маркс аатынан совхоз 4, Субуруускай аатынан совхоз 2 (директордар гт. Сергеев С. И., Васильев Е. Е., Ефремов А. В.) көрүгүнэ хамаанда туруоран кыттыбатылар. Бу боппууос ССКП районун бөргөтүн уонна райсовет исполкомун холбоһуктаах мун-

нахтарымгар көрүлүбүтүн, маһаха республикатаабы спорт комитет рейдбэй биригээдэ бэрбэрээлээн кикрэ итэһэстэри ийбэтигн үрдүнэн хаһаайыстыбалар салайааччылар, парткомнар, рабочикомнар уонна комсомнар сөптөөх түмүгү өгөстө иликтэрэ дьаксиннэрэр. «Чурапчы» совхоз (директор Аммосов И. Н.) салаатата атыттарга холобур буолуон сөп. Биллэрин курдук, үлэ ресурсатын, иһилиннэтигн ахсааннан бу хаһаайыстыба оройуон атын совхозтарынаагар кыра. Ол эрэри оройуоннаабы комплекскай спартакиада «Чурапчы» киники сылларга кинилэрин биэрэ иликтэр. Манна хаһаайыстыба хайа нун тэрилтэлэриттэн производство боппууостарын кытта сөргө культурада, спорна улахан болгомото ууруллар. Бу совхозка оройуон атын сирдэригэр кыайтарбат күрэхтэһингэ дьонун көтүлүлэһин, транспортынан хааччыйыы боппууоһа үгүс айдаана суох быһаарыллар, минстэрэ тэрэһиннээх күрэхтэһилэр кытыллылар. Биир үксүн ол да иһин спортсменнар производствода биэрэр көдүүстэрэ «Чурапчыга» кырата суох.

ССКП КК уонна ССРС Министрдарын Советын уураахтар: «Олохтоох партиянай органнар үгүс түбэлтэ маассабай физическай культураны сайына, ырыны мөлөхтүн салайаллар, коммунистическай тутуу экономическай, социальнай уонна итэр соруктары быһаарыыта кини суолтатын ситэтэ суох учуоттууллар,—дирэ этиллэр. Ити оройуон атын үс совхозтарын парткомнарын, тэрилтэлэр үлэлэригэр толору сыһыаннаах Холобур, ааспыт сыл устата Эрилик Эристин аатынан, Субуруускай аатынан, Карл Маркс аатынан совхозтар парткомнарыгар физкультураны уонна спорду сайынарыыга хайа эмэ өттүнэн сыһыаннаах биир да боппууос дьүүлэһилиһэ. Сайыны спартакиадада хамаандалары тэрэһиннээхтик киллэрингэ бу үс партком болгомотолорун ситэ уурбатылар. ГТО комплексын маассабайдык туттарыы, утумнаах спорттивнай күрэхтэһилэр, көрүһүүдэр, бичээрдэр, о. д. а. ити совхозтарга кыайан тэриллэбэттэр. Дьэ ити киниттэн физкультура уонна спорт боппууостарыгар дьиннээх партиянай сыһыан баар дьин иһи этэй?

Сельсоветтар исполкомнара бу дьыаланан эмэ утумнаахтын дьарыктамматтар. Сессияларга, исполком муннаахтарыгар туһаннаах боппууостар дьүүлэһилиһэбэттэр.

Ити итэсэ комсомольскай тэрилтэлэргэ эмэ сыһыаннаах. Карл Маркс аатынан совхозка комсом секретара Николаев И. олохтор совхозка спартакиадада хайдах кыттан иһэрин бэлбэт. «Чурапчыта» ураты совхозтарга комсомнар секретардара, «улахан» үлэлэргэ үтүрүтөрөр аатыран, физкультураны уонна спорду тэрийиин алардас физордарга эрө сэлэһиннэлэр. ГТО нормативтарын туттарыы олус формалынайды барар. Минстэрэ баар энтузиастары, активистары кытта комсомольскай тэрилтэлэр сибээстэри мөлөх.

Итинник көбүүн сыһыан түмүгэр оройуонтан армияда ыгырыллыааччы ыччаттар ахсаан өттүнэн бэлэһинэр көрдөбүтэ эппиттэбэт. Ордук мөлөх фи-

зическай сайдыылаах призывниктар Болугуртан, Хадаартан, Болтогоноттон кэлэллэр.

Оройуон кининнээби комсомольскай тэрилтэлэр даһаны физкультура уонна спорт маассабайын өрө көтөҕүүгэ ситэтэ суох үлэһиттэр. Чэпчэки атлетикада күһүнүгү ирссэ 5 тыһ. тахса нэһилиннээххэ салһан иһэттэн 10-ча нэһилээх хамаанда кыайан туруоруллубата даһаны элбэти эгэр. Бадаһанна итиннигнн үрдүнэн ЫВСК РС районка (бастакы секретары Петров Д. Д.) быһаарылаах дьаһаллары ылыта, өлөстөтэбэи тэрилтэлэригэр көмөлөһөтө.

ССРС профсоюзтарын XVII съезингэр бэлэтэммитин курдук, үлэһиттэр сыһааланнарын көдүүстээхтик тэрийиһэ кинилэр доруобууларын бөгөргөтүүгэ физкультура уонна спорт сайдыытыгар профсоюзнай тэрилтэлэр былааннаахтык үлэһиттээхтэр. Оройуонга ити өттүнэн эртэн үлэһиттэри профсоюзун районка (председатель Романов В. И.) балаача үлэни ытытар. Ол эрэри сорох салаа профсоюзтар физкультурада уонна спорна болгомотолор ситэтэ суох. Профсоюзтар райкомнара онуоха көрүллэр үбү толору туһамматтар.

Билинн минстэрэ алын сүһүк физкультура коллективтары советтарын үчүгэй үлэлэриттэн маассабайын өрө көтөҕүү улахан тутулунаах. Быһыл итинник коллективтар совхозтар отделениеларыгар оройуон кинигэр 16 тэрилтэ баар буолулар. Билинн ордук тэрэһиннээхтик Кытааннааххаа, Хайахсытаабы, Мугудайдаабы, оройуон киниттэн «Сельхозтехника» холбоһуктаабы, промкомбинаттаабы, орто оскуолатаабы советтар үлэһиттэр. Итиннигнн итинник советтар үлэлэрин салгыы сайынары соруга турар.

Спортивнай оскуола көтүлүстүгүга отделениетыгар кэллэ 5 сылга Неустроев Р. В. салаатынан эдэр тренердэр үлэлэттилэр. Кинилэр ССРС спордун 5 маастарын, 6 маастарга кандидаттар, элбэх бастакы разрядтаахтары бэлэмнээтилэр, итиллээхчилэрэ спортивнай обществолар кини советтарын күрэхтэһилэриттэн садалаан араас таһынаах күрэхтэһилэр чемпиннарынан уонна призердарынан буолулаатылар. Дирингэ, оройуон кинигэр уонна Хатылыга спортивнай оскуола филиаллар үлэһиттэр. Итилертэн омыттаах тренер Захаров М. Е. салаатынан үлэһит Дирингэ иһэбэи филиал ордук биллэр көстөр түмүктэри ситилэр.

Тустуу отделениетыгар олохтоох оролор дьарыктаныылар аҕыйах. Билинн интернат-оскуолада оройуонтан 54 эрэ оло итиллэр. Оттон уратылар республика атын 17 оройуоннарын оролор. Төһө эмэ дьаһал олоһуларын үрдүнэн Мугудай, Хайахсыт, Вахсы, Мындааһаа, о. д. а. оскуолаларын администрациялар дьобурдаах үөрэнээччилэрин спорттивнай оскуолада кытыллар.

Оуунан ытыы отделениетыгар (тренердэр П. М. уонна Т. С. Стасовтар) кэллэ 5 сылга ССРС спордун 5 маастардара, 12 маастарга кандидаттар, 20-ча бастакы разрядтаахтар бэлэһиннэлэр. Отделение итиллээхчилэрэ Сибирь уонна

Дальнай Восток зонатын, республика чемпионнарын итиннэ призердарын ааттарын ылаттаатылар. Манна итиллэбэи М. Игнатова уонна Н. Спиридонова саха дьахталларыттан бастакынан ССРС спордун маастардарын нормативы толордулар.

Дуобат отделениетыгар быйылгыттан эдэр тренер В. П. Барахсанов үлэлээн эрэр. Дуобатчыттар дьарыктаналларыгар аналлаах хос баар буолла, аналлаах стэндилэр, бюллетеннар олоһулуннулар.

Итиннигнн оскуола материальнай базатын бөгөргөтүү соруга турар. Ордук оуунан ытыы отделениетыгар үчүгэй хаачыстыбалаах инвентары наада.

Спорду сайынарыыта энтузиастар элбэти оҕороллор. Хайыар спордугар спорт ветерана, Саха АССР үтүөлээх тренере Попов И. Н. элбэх сыратын биэрэр. Быһылгы күрэхтэһилэргэ кини итиллээхчилэрэ ситиһилээхтик кыттынылар. Терютин А., Тимофеев А., Баранков Н., Захаров Н. республика чемпионнарынан буолулар. Тимофеев А. маастарга кандидат нормативы толордо. Калар өттүгэр Попов И. Н. оройуон атын оскуолаларыттан оролору ытытан үөрэттэрэр наада.

Эдэр тренер Захаров В. Д. быйылгыттан бокс секциятын салайан үлэтин ситиһилээхтик садалаата. Быйлэрин ийаһынарыгар Яковлев Г., Невгородов Д. уонна Окмешников Н. республика чемпионна аатын ытылылар. Боксада республика үрдүнэн хамаандаан бөһиэ, тыа сирин оройуоннарын бөлөбөр иккис буолан, үрдүк түмүгү ситистибит. Калар өттүгэр спорт бу көрүгэр дьобурдаах оролору Чурапчы орто оскуолатыгар түмэн эрчийэр наада.

Улахан хаалыы ат спордугар таһаарылына. Эрилик Эристин аатынан, Субуруускай аатынан совхозтар бу көрүгү умууга хааллардылар. Эдэр тренердэр ситэ-хото итиллибэттэр. Совхозтар сүүрүк аттары көрдөөһүнүнэн дьарыктамматтар. Бу дьыаланы тыа хаһаайыстыбатын производственай управлениета сөргүтүүх, кинини тустуу.

Оройуон 19 оскуолатыттан 2-гэр физзал суох. Вахсы уонна Арыылаах оскуолаларын физзаллара кыарадастар. Үөрэнээччилэргэ спорт 10 көрүгэр 125 сендия үлэһит. Олорго 1942 оҕо дьарыктанар. ГТО значонтоах үөрэнээччилэр ахсааннара аҕыйах—989. Дьининэн оҕо 35 бырыһыаньтан итэһэ суога значкист буолара ирдээр.

Билиннн тургутуна оройуон үрдүнэн 21 физкультура учууга баар. Олортон аналлаах үрдүк үөрэхтэһэ биир эрэ, оттон биир физрук анал үөрэс суох. Көстөрүн курдук, үрдүн квалификациялаах физкультурнай салайааччы адыс аҕыйах. Биир үксүн ол да иһин оскуолаларга разрядтаах спортсменнары бэлэмнээһин ситэтэ суох. Спортивнай маассабай үлэни Диринг, Хатылы орто, Одылуун, Болтоно, Соловьев адыс кылаастаах оскуолалара эрэ балаача тэрийэллэр.

Оскуолаларга спорт көрүгүнэргэ сылы эргиччи былааннаахтык дьарыктааһын кыалла илик. Күрэхтэһилэргэ баар

кыттар эрэ оролор кыттар оло, солоох практика баар. Оттон үөрэнээччи сүүн маассабай ортогугар физкультурнай, спорттивнай үлэ ситэтэ суох тэриллэр. Доруобууларын тургутунаан анал группаларга, лечебнай физкультурада аһаммат оролору кытта үлэ эмэ мөлөх турунтаах.

13 №-дээх СПТУ-да физкультура уонна спорт кыаллаах таһымыга турар. Манна балаача өр үлэлээбэт физрук Николаев Г. бу дьыалаа кыайан илэбэт-садалаабат, үчүгэй түмүктэри ситиспэт. Училище хамаандада бэйэни бөлөбөр республикатаабы күрэхтэһилэргэ киники минстэрэ тардыспат.

Үлэһит ыччат ортогугар физкультураны уонна спорду пропагандалааһын көрдөбүтэ эппиттэбэт. Билиннн тургутунаан Хаҕылыга, Мырылаа баскетбол, волейбол, Хадаарга, Хайахсына, Дирингэ национнальнай ыстандылар, Кытааннааха хайыар, оройуон кинигэр баскетбол, волейбол, бокс секциялара үлэһиттэр. Ити—аҕыйах. Дьининнн саатар совхозтар кинилэригэр сылы эргиччи үлэһит секциялары тэрийэр наада.

Спортивнай инвентары оройуон маһынарыгар сөдөхтик атылланарын туһунан элбэхтик этиллэр. Маһаха эргичи предпринимелара болгомотолорун ситэ уурбаттар. Спортивнай көстүүмнэр, ордук маассабайдык туһаныллар мээ, чокстар, хайыарлар, хангылар, о. д. а. адалылыбаттар. Атыыга таһаарылынаахтарына даһаны улахан размердаах, совох деталлара итэһэс буолаллар. Холобур, быйыл оройуон кинигэр хомамака тоовоската, крепленнэ суох хайыарлар таһаарылынылар. Калар өттүгэр райпотребкошество бырабылланнэ (председатель Мо. настырел Н. И.) балаһыаннаабы кеннэрүөхтээх, сайаапканы эрдэттэн оҕорон базалартан кэмтэр киничи сөп кэмэйдээх спорттивнай инвентардары атыыга таһаарыахтаах.

Быйыл тохсунньуга ССКП районун бөргөтүн уонна райсовет исполкомун холбоһуктаах муннаада физкультура уонна спорт материальнай базатын бөгөргөтүүгэ туһуламьт дьаһаллаа былааннарын бигэргөтүтэ. Онно ыйылларынан, Вахсыга, Холтово, онтон Одылуунна спортзаллар тутуллаах үлэһит киллэрлиһтээхтэр. «Якутальстрой» мехучастокка пилетна түмүктэһингэ интернат-оскуолача таас физзал тутуутун итэһиһтээх. Сылан уонна Кытааннах физзаллаах пилетна иһилиннэптиталынайдык өрөмүөннэһиһтээхтэр. Оройуон кининнээби физзалы саһаалаан оҕорүү көрүллэ. Интернат-оскуола базатыгар оуунан ытыыга жанес түтүтү былааннаар. Ону таһынан бары стадионнары типовой былааннан тутууран оҕорүү о. д. а. үлэлэр кытыллыахтаахтар.

Физкультура уонна спорт оройуонга дьин-чаччы маассабай буолуутун иһин сөптөөх материальнай базаны, туһаннаах усулуобуйаны тэрийиһтэ бары партиянай, советскай, хаһаайыстыбаннай, комсомольскай, профсоюзнай тэрилтэлэр, хас биирдии физкультурниг уонна спортсмен кыһамыналар, нүүстэрин түмүлэрэ эрэ биллэр.

ТАБ. М. Е. ПЕРМЯКОВ ДАКЫЛААТЫН ДЬУУЛЛЭНИИ

Партийнай-хаһаайысты-
баннай актив мунньагар
райсовет исполкомун
председателе М. Е. Пер-
мяков огорбут дакылаа-
тын дьууллэнин киэн
көпсөтүнүлэхтүн, актив-
найдын барда—17 киби
тыл эттэ.

«Чурапчы» совхоз ди-
ректора И. Н. Аммосов
ити совхозка физкульту-
раны уонна спорду тари-
нига партком итээнэ
профсоюз рабочкома ула-
хан оруоллаахтарын ба-
дыттаа. Кини хаһаайыс-
тыба салалтата И. Н. По-
лов, Д. Г. Давыдов, Н. В.
Захаров уо. д. а. курдук
иниуэстастарга тирэҕир-
ни инитиннэрдэ. Ол
эрэри физкультураны
уонна спордуунан рабочай-
дар сурун маассалара си-
тэтэ суох дьарыктаналлар.
Улэтинэр ыччат кыһын
ниаа эттүгэр үксүгэр
илтэн буолар. Оройуонга
ат спорда кыайан сайды-
бат. Ошон араатар бу кө-
рүгү комплекснай спар-
такада программалар
кылларарга туруоруста.
Түмүгэр таб. Аммосов
райпо спортинвентары
атымга кыайан таһар-
батын критикалаата. Ки-
ни ити этинин интернат-
оскуола үлэһитэ, спортив-
най судья В. Р. Криво-
шапкин, Карл Маркс аа-
тынан совхоз физора А.
А. Аржаков, Чурапчы
орто оскуолатын физрука
П. Е. Бараханов уо. д. а.
овөөгүлөр.

«Урожай» ДСО оро-
йуоннаабы советтин пред-
седателе В. Н. Оконе-
шников материальной ба-
за тупсан инерин, ол
эрэри физкультурнай,
спортивнай үлэ омуоха
дүүрөхтөһөтүн ааһын.
Кини итэстэ бу дыа-
лаа партийнай тарыт-
лар эппиэттэстэрин үр-
дэраларыгар баҕарда. Он-
тон салгыы таб. Оконе-
шников сорох салаааачы-
лар спортсменнары күрэх-
тэһитэ көсүллээн биэр-
бэттарин, ардыгар күрэх-
тэһит күннэригэр хам-
настарын толуктоотторун
сытын критикала тарта.
Кини спорду тарыйытэ
комсомольскай тарыттар
бастар мөлтөхтүн үлэ-
лэнэлэрин бадыттаа.

— Билигин сорох оро-
йуоннаабы күрэхтэһилэр
тэрэһиннэре кыаллыбат
буолла,—диэтэ Диринг ор-
то оскуолатын директора
М. Р. Сысоевтин.—Ол
биир үксүн хаһаайысты-
баннай, партийнай тары-
ттар салааааччы-
лара ситэ кыһамматта-
рыттан тахсар. Араатар
итинтэн салгыы бэйэтин
оскуолатыгар ССКП РК
уонна ССРП Министр-
рин Советин уураадын
олоххо кылларынга туох
оҕоһууларын билиһиннэ-
рдэ.

Күрэхтэһингэ рабочай-
дары үлэттэн босхоло-
хун ыраахтаттардаах. Ошон
снбэстээн Карл Маркс
аатынан совхоз физора

А. А. Аржаков оройуон-
наабы спартакиадага хас
да көрүтүтэ биэр кэмгэ
күрэхтэһинин тарыйытэ
этин кылларда.

Эрилик Эристини аа-
тынан совхозка физкульту-
раны уонна спорду са-
һынарымга суолта ситэ
бэриллэбитин хас да ки-
би, ол иһигэр Хаһаахыт
сельсоветин исполкомун
председателе С. С. Михай-
лов, ити совхоз профсо-
хун рабочкомун председа-
теле Г. И. Адамов, са-
мэлэстэлэр. Таб. С. С.
Михайлов Хаһаахыкка
иниуэстастар А. Д. Евгра-
фов, П. Ф. Митин уо. д. а.
көбүлэһиннэринэн спорка
маассабай күрэхтэһилэр
тарыллаларын, ол произ-
водствога көмөлөөбүн эт-
тэ.

Тыл этэччилэртэн хас
да кини оройуон комплекс-
най спартакиадагыгар,
урукку курдук, нэһилиэк-
тарыннан кыһааһы олох-
туурга туруорустулар. Хо-
лобур, Субуруускай аа-
тынан совхоз физора
Г. М. Кривошапкин ол
физкультура уонна спорт
маассабайын өрө көтөү-
гэ төһүүнэн буолуохтаа-
рар эрэнэрин эттэ. Кини
совхозугар спортивнай
үлэни хайдах тарыйыл-
ларын көпсөтэ.

— Оройуон кининнэрдэ
физикат туруга олус мө-
лтөх,—диэтэ Чурапчы ор-
то оскуолатын физрука
П. Е. Бараханов.—Кы-

һынны аһары тымыһыта-
лыыр. Ошон физикат ко-
лельнайыгар спорка сы-
һыһыах аһар дьону үлэ-
лэһиэххэ наада. Кини
стадион трибунаатын кэтэ-
хтүгэр, аллараанан, кыс-
каларын оҕортуохха.

Е. А. Борисов («Сель-
хозтехника» колхозук уп-
равления) салайар кол-
лективнаагы физкультур-
най, спортивнай үлэ-
туох оҕоһууларын били-
һиннэрдэ. Кини сэлэһи-
һиннэрдэ үлэ коллектив-
тарынан спартакиадага
тарыйытэ этин кылларда,
физкультурага уонна спор-
ка сыһыһыах көрдөрөн
агитацияны күһүүрдэртэ
эттэ.

— Оскуолага сылдьан
балачка үчүгэй көрдөрү-
лэмнэ сорох аһар спорт-
меннар наһын, производ-
ствога тахсан баран,
спортан тэйэллэр. Ошон
дьоһуудаах, кэскиллээх
спортсменнары эриччлэр
кыады биэрэр үлэлэртэ
туруоруохха. Биһиэхэ кэ-
ли бастын спортсменна-
ры пропагандалааһын си-
тэтэ суох ытыллар. Ма-
һаахы итэстэһин, көрсү-
һүү биэрэрдэри, тарыйы-
һынны ытыллыһын наа-
да. Ити туһууан мунньах-
ха Саха АССР спордун
маастара, Хаһаахыт орто
оскуолатын военрука Д. Д.
Эверстов эттэ.

Чурапчытаабы очнай-
заочнай оскуола завуча
К. К. Пермяков аһа саас-
таах дьонго «Доруобуйа

группатын» тарыйытэ
этин кылларда.

Карл Маркс аатынан
совхоз профсоюзун ра-
бочкомун председателе
Я. С. Трофимов бэйэтин
этинни сүннүүн мате-
риальной базаны тари-
нига хаһаайыстыба туту
оҕороругар анаата.

— Физкультура киби
олохун быһаһын туһары
арахыспат артыһынан
буолуохтаах. Ошон К. К.
Пермяков «Доруобуйа
группатын» тарыйытэ ту-
һууан этигэ саамай сөп-
төх, Биһиэхэ салайытэ
дьон дьарыктанымаларын
тарыйытэ салааааччы наа-
да. Ону тэҥэ детсадтар
иниуэстастары эт-халы
өтүүн сайдыыларыгар
улахан болҕомто ууруу-
луохтаах. Хомойуох иһин,
бу дыала оройуонга
көрдөбүлэ эппиэттэбэт.
Оскуолаарга уһатыллы-
быт күннээх группаларга
үлэ эмнэ ситэтэ сүөх,—
диэтэ оройуон кылаабы-
най враһыа солбуйааччы
А. И. Пермяков.

Алын сүһүөх коллен-
тивтар, спортивнай акти-
вистар сорууларыгар сий-
һин тохтоон актив мун-
ньагар оройуоннаабы
спорткомитет председателе
Е. В. Пудов тыл эттэ.

Партийнай-хаһаайысты-
баннай актив мунньаба
туһааннаах уураадын
ылыһына.

С. ПОПОВ.

Спорт—тыа
сиригэр

ЛЕНИНГРАДСКАЯ
УОБАЛАС. Хотугу
дойду тымыһы сааһа.
Ол эрэри «Шушары»
совхоз спортивнай оло-
ҕо сайынтыллы итин.
Уобалас бастын ха-
һаайыстыбалары т а н
биирдэстэригэр ты-
һыһыһыан дьон спор-
тивнай секцияларга
утумнаахтык дьарык-
таналлар. Совхоз итин
уһаайбатыгар ууну
харбылар бассейннаах
спортивнай комплекс
үлэһэ иһирдэ.

Синжонка: Ирина
Володько (иниуэ-
стаста) уонна Алина
Иванова сезону саа-
лыллар. Кинилэр ик-
кис совхоз теплица-
тыгар улаһыллар.

ССТА
фотохроникага.

Судьуйаны кытары
тэн бырааптаахтар

Народнай сэтээтэллэр быыбардарыгар

ССРС бары народнай
сууттарыгар народнай
судьялар уонна народнай
сэтээтэллэр ССРС Кон-
ституциятын 152 ыстаты-
һагыгар олохууан быы-
барданаллар. Народнай
судьялар — биэс сылга
болдохтоон кистэлэн
куластааһыннан, оттон
народнай сэтээтэллэр — ик-
ки аһар сылга болдохтоон
аһаас куластааһыннан.

Народнай сэтээтэллэр
кэниэни быыбардара 1979
сыл от ыйыгар буол-
буттара. Ошон бу
муус устарга болдохто-
ро бүтэ, билигин на-
роднай сэтээтэллэри быы-
бардааһын саҕаланна.

Ааспыт быыбардар кэ-
нилэригэр норуот та-
һыһаахтарын правовой
билиһитин үрдэтигэ ба-
дыһа үлэ ытыллыһына.
Квартал аһын Сокуон-
нар төрүттэр ананам-
нион үөрэтиһинэ. Онуо-
ха ССКП райкомун эппи-
эттээх үлэһиттэрэ, оро-
йуон прокурора улахан
көмөнү оҕордулар.

руйдамыт оҕолору кэ-
тээн көрөр, быһары-
лар туолууларын конту-
руоллуур уонна таба-
рысты сууттарга право-
вой көмөнү оҕорор сен-
цилар үлэһиттэр.

Билэрин курдук, сэт-
тээтэллэр гранданскай
уонна холуобунай дыа-
лалары көрүүтэ народнай
судьяны матта тэн бы-
рааптаахтар, дылаачы
быһаарымга активнайдык
кыттар, судьяны матта
тэһитэ үлэһитэр эбэһин
иһтээхтэр. Ааспыт быы-
барга талыллыбыт народ-
най сэтээтэллэр — но-
руот хаһаайыстыбатын
араас салааларыгар үлэ-
лиир В. К. Пермякова,
И. Д. Егоров, Е. Д. Но-
сочина, С. П. Федоров,
П. М. Массеев, Ф. Ф.
Батарина, С. Р. Евграфо-
ва, П. П. Платонов, А. П.
Иванова уо. д. а. совет-
скай сокуоннары халбага
суох олоххо кылларынга
быыбардааччылар биэр-
бит итэһэллэрин толорон
бары дьоруударын биэр-
рин үлэһиттэр.

Быйылгы быыбарга
оройуонга 75 народнай
сэтээтэл талыллар. Кини-
лэр норуот хаһаайысты-
батыгар үлэһит, иһин
лөһөннэ ортогутар ытык-
таһыһыан туһанар дьол
буолуохтаахтар. «РСФСР
оройуоннаабы (кураттаа-
бы) народнай сууттарын

быыбарын туһууан»
РСФСР Сокуонун 58 ыс-
татыһагыгар олохууан
быыбарлар партийнай,
советскай уонна профсо-
юзнай тарыттар салал-
таларынан ытыллылар.
Куластааһынга быыбар
күнүгэр 18 сааһын туол-
бут кини кыттар. Мун-
һах хас биридэн кыт-
тылаага кандидатураны
туруорар, дьууллэнигэ
кыттар, этин кылларар
бырааптаах. Хас бири-
дин кандидатура тус-
тупса аһаастын куола-
стаар.

Мунньахтар борото-
куоллара түмүлээн на-
роднай депутаттар оро-
йуоннаабы Советтарын
исполкомугар түһэрлэр.
Исполком народнай сэт-
тээтэллэр испиһектарын
оҕорор итиннэ кинилэр,
кэ даҕастабыранныалары
туттарар. Быыбардары-
тыттылан бүтүөхтэригэр
днэри урукку талыллы-
быт народнай сэтээтэллэр
салгыы үлэһиттэр.

Быйылгы быыбардар
ССРС тарыллытэ 60
сыла, Саха сирэ нуучча
государствотын састаабы-
гар иһирбитэ 350 итин-
нэ автономияны ылбыта
60 сыллара туолар юби-
лейдэри уонна олохтоох
Советтар, народнай суут-
тар народнай судьяла-
рын быыбардарын дос-
тойнайдык көрсөр иһин
социалистическай куо-
лаһы киһиһин тэһийбит
кэнигэр ытыллылар.
Ошон ордук уратылаах-
тар уонна эппиэттээхтэр.

В. ФИЛИПОВ,
оройуон народнай
судьята.

СҮГЭ, ЭРБИИ ТЫАА ИМИК-СИМИК

Оройуонга онус пяти-
летка сылларыгар капи-
тальная тутууга улахан
хаалыы таһаарыллыбыта,
үлэһэ кылларыллар объ-
ектар хаачыстыбалара
мөлтөө, ситэрлибэтэх
тутуу аһаана сыл аһын
элбээн иһэрэ народнай
депутаттар оройуоннаабы
Советтарын VII сессия-
тыгар сытын критикага
турбута. Сессия бу са-
лаага хаалыттан тах-
сыта туһаайыллыбыт
быһаарымы ылыһыта.

Хомойуох иһин, сес-
сия быһаарыта ситэ
олоххо кылларыллытэ.
Оройуон совхозтарыгар
сыта пятилетка бастагы
сылыгар хаһаайыстыбан-
най иһоһууан үлэһиттэр
олорор элбэх квартиралаах
10 дьыллэрин уонна 19
производственной объек-
тар тутуулары былаан-
намыта. Ол эрэри сыл
түмүгүнэн ити сорууда
92,1 бырыһыан эрэ то-
лорулуһа. Аһаһык эт-
таһа, 657 тыһ. солк.
суумалаах үлэ ытыллы-
на. Үлэһэ кылларыллы-
тээх 16 объекка сүүрүн
фондалары туһаныы бы-
лаана баара, суоҕа 72,8
бырыһыан туолла. Сов-
хозтар байаларын үлэ-
һитэригэр 18 квартираны
туһаа кылларыллытэ.
Итинэн 10-нуун эрэ ко-
миссия туттардылар.
Ону таһыһан 500 суоһу
книрэр хотонноро ситэри-
һиннэлэр.

Тутар, таһаар үлэлэрин
ордун Карл Маркс
аатынан уонна Субуруус-

кай аатынан совхозтар
кыайбатылар. Ааспыт
сыллаахха Карл Маркс
аатынан совхоз 3 олорор
директ уонна 6 произ-
водственной объекты ту-
туохтааҕа. Онтон 7-тэ ик-
кисин үстүү сыл соһул-
лубут тутуулар этэ. Ити-

ЭБЭНЭТЭЛИНЭЗ
ТУОЛУУТУН
БЭРЭБИЭРКЭЛИНБИТ

директ 6 объект үлэһэ
кылларыллытэ. 3-тэ ик-
кис түмүгэр бэрт эрий-
һин 2-тэ эрэ государств-
скай комиссия тутта-
рыллыбыта. Ол — Одьу-
луунна кормоцех уонна
Туолбут хотонун санар-
дан оҕоруу. Дьэ итиннэ
наһаа сыылба тутуу тү-
мүгэр сүүрүн фондалары
туһаныы 27,5 быры-
һыанга эрэ тэһиһпитэ.
Эбэтэр титулга норуллу-
бут 254 тыһ. солк. үлэ-
тэн 70 тыһыанчата эрэ ту-
тулуһа. Онтон олоххо
книрэхтээх объектарга
тутар, таһаар үлэ былаана
сытчаах 27,3 бырыһыан
толорулуһа.

Пятилетка иһинэ сыл-
гар совхоз урукку үстүү-
түртүү сылга соһуллу-
бут тутуулары эмнэ көс-
түлэр. Итиннэ объект-
тарга ситэрлибэтэх ту-
тар, таһаар үлэлэр уопсай
суумалара 480 тыһ. солк.
суолла. Ити — совхоз
хаһаайыстыбаннай шы-
манан мытар тутуутун
2,3 сыллаах кээмэйинэр

тэн. Урдүкү органнар ту-
һаһаах дыһааллара
бааларын үрдүнэн аас-
пыт сылга совхоз отде-
лениеларын аһын олох-
тоох биригээдэлэри кы-
һаан тарыйан үлэлэппэтэ.

Быйыл даҕаны Карл
Маркс аатынан совхоз
капитальной тутууну бо-
руктэ суохтук саҕалаата,
бастагы нэарталга тутул-
луохтаах объектарга биэр
даҕаны иһини үлэлэппэтэ.

Эмнэ ити курдук, аас-
пыт сылы Субуруускай
аатынан совхоз мөлтөх-
түн түмүтэбэтэ. Манна
тутар, таһаар үлэлэр сыл-
лаагы былааннара баара,
суоҕа 35,5 бырыһыан
туолбута, эбэтэр сылы
быһа тутуу 6 объектар
66 тыһ. солк. үлэ ы-
тыллыбыта. Ошон сүүрүн
фондалары туһаныы баа-
ра, суоҕа 26,5 быры-
һыанга тэһиһпитэ. Итин-
ник сатаай тарыйытэ
биир сүүрүн биригээһини,
иһин тутуу маһын соҕо-
туопкалааһынга уонна
иһтэстэ таһыһа аһары
бытаарыы таһаарыллыбы-
та буолар. Ордук хаһыс-
да сылын үлэһэ кыл-
ларыллытэ аатырбыт Хаты-
лытаагы хортонпуй ба-
дыһаан тутууга маты-
рыһаал суоһуттан тэби-
һиһэ.

Эрилик Эристини аа-
тынан совхоз быһырымын
тутуу былаанын сүннүү,
иһин толорбута. Ол эрэ-
ри быйыл бастагы квар-
талга бу хаһаайыстыбага
(Бүтүүтүн 4-с стр. көр).

